

అడవి మల్లెలు

శ్రీ జె. సత్యనారాయణ

గుబురుగా పెరిగిన జొన్న చేలోనుంచి చలిగాలి ఈడ్చి కొడుతున్నది. జొన్నకరలు గాలికి వంగి నప్పుడల్లా ఆకులు రాసుకుని చప్పుడు చేస్తున్నాయి.

మంచెక్రింద, నగిడి ఆరిపోతే నోటితో వూది మంటచేశాడు రాజాలు. నిద్రకి ఆగలేక, ఒక జోగు జోగి నగిడిలో పడేవాడల్లా ఉలిక్కిపడి మేలు కొన్నాడు లక్ష్మణుడు.

“అదిగో - నగిడిలో పడుచువా? అప్పుడే ఏం నిద్ర? అట్లాగల్లి నాలుగు చితుకులు ఏరుకురా. పెద్ద మంటేదా?” లక్ష్మణుడి భుజం చరిచి లేపాడు అప్పిరెడ్డి. లక్ష్మణుడు వళ్ళు విరుచుకుంటూ బద్దకంగా లేచి బయటకు వెళ్లి నాలుగు వెదురు బద్దలు, చిన్న చిన్న చెక్కపేళ్ళు విగుకొచ్చి, నగిడి దగ్గర పడేసి, కొంకర్లు తిరిగే వేళ్ళను కాపుకున్నాడు.

“యింతమాత్రం చలితే వణికిపోతే యిక నువ్వేం పనికొస్తావు—చచ్చుదద్దమ్మవు!” మృగువుగా లక్ష్మణుడి మెడమీద చిన్న దెబ్బ కొట్లాడు అప్పిరెడ్డి.

“లేదు సావీరి! ఈయాల మాలావు చలేస్తుంది దొర! అసలు ఈ నగిడి లేకపోతే చానా కట్టం అనుకోండి ఈ కేశాన!” బద్దకంగా వళ్ళు విగుచుకున్నాడు లక్ష్మణుడు.

“హరి నీ!” అంటూ నవ్వుకున్నాడు అప్పిరెడ్డి. నగిడిలో పేళ్ళు, వెదురు బద్దలు, వేసి మంట పెద్దది చేశాడు. ఆ నగిడి వెలుగు చుట్టుప్రక్కల చాలా ఎరకు అలుముకు పోయింది.

చుట్టు అడవి కేగు మంటూంది. ఏదై అరవై గజాల దూరంలో పొలం చుట్టువున్న ‘తోగు’లోనుంచి నీరు పారుతూ చప్పుడు చేస్తూంది. తోగు (వాగు) దొంకల్లో నుంచి రకరకాల అడవి పూలవాసన జీముతున్నది. వాగు పొడుగునావున్న కన్నాల్లోనుంచి బయటకులాగి, కడుపునిండా తిన్న ఎండ్రపీతలు ఆరక్కేమో, నక్కలు ఊరికే అరుస్తూన్నాయి.

ఆతోగు పొడుగునా సుమారు పాతికకరాల పొలం సంపాదించాడు అప్పిరెడ్డి. “యింతచేస్తే ఆపాడు

అడవిలో ఎందు కొచ్చింది! ఏం పూసుకు తిందామని” అన్నారు అప్పిరెడ్డి బంధువర్గం మొదట్లో.

“మీకేం తెలుసు! తలుచుకుంటే బంగారం పండిస్తాను!”—అనుకున్నాడు అప్పిరెడ్డి.

అనుకున్నట్టే చేశాడు చివరకు.

మొదట్లో అక్కడున్న పొదలు, గడ్డి దుబ్బులు వాట్ని తీయించి మొదలుపెట్లాడు వ్యవసాయం. అయిదారు ఏళ్లకి, అడవికోళ్ళు దుప్పలు ఎలుగుబంట్లు తిరిగే ఆ ప్రదేశాన్ని మిరపతోట, పొగతోట యిత్యదులు వేసి కొత్తజీవం పోశాడు. అప్పిరెడ్డికి అంతయిదిగా కలసిరావడానికి, ఆ పొలంలో బంగారం పండటానికి ముఖ్యంగా, పొలం ప్రక్కనుంచే పాతే ఆవాగే కారణం అంటూంటారు. ఎంకుకంటే ఎండాకాలం కూడా ఆ తోగు ఎండిపోదు. అన్ని కాలాల్లోనూ కొవలసినంత నీరు యిస్తూంటుంది. తను పైకి రావడానికి కారణం మరొటి కూడా వుందని నమ్ముతూంటాడు అప్పిరెడ్డి. ఏవిటంటే, ఆ పొలంలో ఏరువాకసాగే మొదటిరోజున నాగలి కర్రుకి ఏదో రాయిలాంటిది తగిలి, కర్రు మొక్కపోయింది. ఏదో రాయి అనుకుని గునపాలు తెచ్చి త్రవ్వేసరికి ఏదో రెండుమూడు విగ్రహాలు బయటపడ్డాయి.

“పొలంలో ఏదో దేవతలు వెలికారు. వస్తే పైకొస్తాడు...లేకపోతే నాశనమన్నా అవుతాడు...!” అనుకున్నాడు ఊరంతా. అయితే అప్పిరెడ్డి పైకే వచ్చాడు. ఆ విగ్రహాల్ని పొలానికి సమీపంలోనే ఒక చెట్టుక్రింద ప్రతిష్ఠించి, చిన్న గుడి కట్టించి ఏటా పెద్ద ఎత్తున సంబరాలు చేయిస్తూంటాడు.

నగిడి మంట మరీ పెద్దదికావడం వల్ల కాస్త వెనక్కి జరిగి కూర్చున్నారు ముగ్గురూ.

“నెల పొడుస్తూన్నట్టుంది దొర...! గుట్టపై ఆకాశంలో అంతా ఎలుగు నిండిపోయింది.” అంటూ అటువైపుకి చెయ్యిపెట్టి చూపించాడు రాజాలు.

అప్పిరెడ్డి, లక్ష్మణుడు యిద్దరూ కొన్ని కుణాలవరకు అటువైపు మాచారు.

“పూర్తిగా పొడవనియ్ ...! ఆ మోదుగుచెట్టు పైకెక్కి గాని, మనకి గుట్టప్రక్కన వెన్నెల పడదు... అయినా యిప్పు డింటికెళ్ళి చేసే పనేముంది. పోయి పడుకోవటమే గా ...!” అంటూ జేబులో నుంచి రెండు పుగాకు పాయలు తీసి పెద్ద చుట్టచుట్టి నగిడిలో నుంచి చిన్న కొరకంచు తీసి నోటి దగ్గరగా పెట్టి ముట్టించాడు అప్పిరెడ్డి.

“ఏదీ...! యివ్వాలే ‘మాటు’ కడతామన్నా గు. పోలేదేం రా...!” అన్నాడు రాజాలు నుద్దేశించి ఈలోపులో చెయ్యిచాపిన లక్ష్మణుడి వళ్ళోకి రెండు పుగాకు పాయలు విసిగాడు.

“లే దొర! పెద్ద తూటాలకోసం సింవాది గారు సుబ్బరాజుగార్ని పంపారు కదండి ... యింకా రాలే... మన దగ్గరున్న యి పిట్టల్ని కొట్టేవి. పులిని కొడతానికి పనికి రావంట...!” అన్నాడు రాజాలు వేటంటే తనకున్న ఉత్సాహాన్నంతనీ ముఖంలో వ్యక్తం చేస్తూ.

“ఏదెలాగున్నా చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి! మనిషి నెత్తురు మరిగిన పుల్ని కొట్టటమంటే మాటలు కాదు. మొన్న ఎవతెనో, అడవిలోకి పుల్లలేరుకుంటానికి వెళితే మీదపడి లాక్కుపోయిందటగా...!” అన్నాడు అప్పిరెడ్డి.

“అవునండి — పాపం మన శాయన్న గాడి తల్లండి శానా ముసిల్లి...!”

“పాపం...!” అన్నాడు అప్పిరెడ్డి. చుట్ట పొగను గుప్పుగుప్పున వదలుతూ, ఆ మైకంలో ఏదో ఆలోచిస్తూ వుండిపోయాడు.

“యింకెంతండి — సుబ్బరాజు గారు రేపు తూటాలూ తెస్తే దాని రోజు మూడిం దన్నమాటే... మన సింవాది గారు తలుచుకుంటే ఎంతనేపు ... దీని తల తన్నిన పులుల్ని కొట్టలేదా...?” అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

అప్పటికి నెల కొండ దాటి బయట కొచ్చింది. నిబాదుగా ఆకాశంలోకి చొచ్చుకుపోయిన తేకుచెట్ల ఆకుల సందులోనుంచి చంద్రుడు మెరుస్తున్నాడు. మసకమసగా వెన్నెల పడుతోంది.

అప్పిరెడ్డి యింటికి పోయే ఉద్దేశ్యంతో లేచి నిలబడ్డాడు.

“యింటికా దొర?” అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

“అ...పోతా! నెల చాలా దూరం ఎక్కినట్లుంది. యింకెందుకు? మీరు మాత్రం పొలందగ్గర జాగ్రత్త! తోట నుంచికాపులో వుంది. పందులు గింనులు వస్తయ్! చూస్తుండండి.” అన్నాడు అప్పిరెడ్డి చెప్పు లోకాళ్ళు పెడుతూ. రాజాలు మంచెయొక్క అక్కడ పెట్టిన శాలువాలేచి అప్పిరెడ్డి కిచ్చాడు. అప్పిరెడ్డి శాలువ వంటినిండా కప్పుకుని, మళ్లర్ చెవులకి బిగుతుగా చుట్టాడు.

“మరిక నే పోతున్నా జాగ్రత్త!” అంటూ మంచెనుంజుకు జేర వేసిన చేతికర్ర తీసుకొని బయలు దేరాడు.

“చానా పొద్దోయినట్లుంది! నేనుకూడా రానా దొర అక్కడనాక! ఆ గుట్టకాడ చిరుతపులోటి తిరుగుతుందంట!” అన్నాడు లక్ష్మణుడు తను కూడా బయలు దేరటానికి సిద్ధమవుతూ.

అప్పిరెడ్డి నవ్వాడు. “హారి నీ—పాతికేళ్ళనుంచి నలుగుతుంది దారి. చిడతపులి గిడతపులి - అది నన్నేం చేస్తది రా!” అంటూ ముందుకుసాగాడు అప్పిరెడ్డి. కంకివేసి అప్పుడప్పుడే పాలుపోసుకుంటూన్న జొన్నచేలు, పంటకొచ్చిన మిరపతోట దాటి అడవి దారిలో పడ్డాడు.

బాగా నలిగిన బండిబాట అవడంవల్ల దారి చాలా వెడల్పుగా వుంది. అటూ యిటూ పొదలు. దూరదూరంగా ఆకాశాన్నందుకుంటూన్న తేకు చెట్లతో అడవి కేరు మంటూంది. దారిపొడుగునా చెట్లు అడ్డురావడంవల్ల వెన్నెల జాడజాడలుగా పడుతోంది. పొదల్లోనుంచి ఏవో కీటకాలు, పిట్టలు వూరికే ధ్వని చేస్తున్నాయి.

వైనుంచి మంచు కురుస్తున్నా వంటినిండా శాలువ వుండటంవల్ల ఏమీ అనిపించడంలేదు. కాళ్ళకు చెప్పులున్నా, బండిబాట బాగానలిగి దుమ్ముతేలి, మంచుకి తిడిసి చల్ల బడిన దుమ్ము చెప్పల్లోదూరి కాళ్ళను మొద్దుబారిస్తున్నది. అయితే ఆ దుమ్ము పాతికేళ్ల నుంచి అప్పిరెడ్డి కాళ్ళక్రింద నలుగుతూనే వుంది అలానే.

చుట్టూ కమ్ముకున్న కొండలు, కేరుమనే అడవుల మధ్య తెల్ల బట్టల్ని చూస్తే తెదరి ఆమడదూరం పారి

పోయి, తేరి పారచూచే అమాయకులైన మనుష్యుల మధ్య "సుట్టు గుడిశె"ల మధ్య వెలసిన తన పెంకుటింట్లో కిటికీకి ఎదురుగా, దుప్పిత్లో కప్పిన తన పడక కుర్చీలో నడుంవచ్చి, ఎదురుగా కనిపించే కొండల్ని, నిటారుగా పెరిగిన తేకుచెట్లను చూస్తూ అప్పుడప్పుడు అనుకుంటుంటాడు అప్పిరెడ్డి — "ఎక్కడి నెల్లూరు? ఎక్కడి వ్యవహారం?" అని.

మొదట కిరాణా వ్యాపారిగా ఈ ప్రాంతం వలసవచ్చి, రెండుచేతులా సంపాదించాడు. రానురాను భూమి కొని పెద్దఎత్తున వ్యవసాయం చేసి మోతుబరి రైతుగా చెలామణి అవుతున్నాడు అప్పిరెడ్డి.

ఎందు కిదంతా? ఎందుకు సంపాదించాడు! ఎవరికోసం? తన స్వంతం అని చెప్పుకుందుకు ఎవ రున్నారు? బంధువర్గమిద్ద ఎక్కువ నమ్మకం లేనివాడు అప్పిరెడ్డి. భార్య చనిపోయి పాతికేళ్ళు దాటిపోయింది. రొఖం ఆస్తి చూచి పిల్ల నివ్వడానికి చాలామంది వచ్చినా ఎంచేతనో మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోలేదు.

"నీతరం తరువాత యిదంతా ఏంచేస్తావయ్యా? బిడ్డా పాపాకూడ లేదుకదా?" అని అంటే, "నేను ఎక్కడయితే వైకి వచ్చానో, ఎవరివల్ల వచ్చానో అక్కడే, వాళ్ళకోసమే ఖర్చువ్వాలి తన సంపాద నంతా... బయటకి పోడానికి వీలులే..." అంటూంటాడు అప్పిరెడ్డి. నిజంగా అప్పిరెడ్డిచేసే పనికూడా అదే.

బస్తీలంటే ముఖం మొత్తంది అప్పిరెడ్డికి. ఎప్పు డైనా తన స్వస్థలం వెళ్ళినా రెండు మూడు రోజుల కంటే ఎక్కువ వుండేవాడుకాదు. మళ్ళీ నీలికొండలు, పచ్చటి అడవులు, రకరకాల జంతువుల పిట్టలకూతలు, కొండలోయలో నుంచి పారే చల్లటి తోగు నీరు - యివి లేకపోతే ఏమిటో వెలితిగా వుండేది. ఇక్కడి మనుష్యులు, ఇక్కడి వాతావరణం తోటి బాగా కలసిపోయాడు అప్పిరెడ్డి.

పరధ్యానంగా ఏదో ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాడు అప్పిరెడ్డి...

మధ్యదాలో, బండి బాటకు ప్రక్కనుంచే రెండు ఫర్లాంసులకుపైగా వ్యాపించిన చిన్నగుట్టను చుట్టి మలుపు తిరగాల్సివుంటుంది. అక్కడకు రాగానే ఎవరైనా కాస్త జంకుతారు. గుట్ట అంతా దట్టంగా చెట్లు, పొదలు, గడ్డి దుబ్బులు, రాళ్ల కుప్పలతో నిండి

వుంటుంది. రాత్రులు చూట్టానికి చాలా గంభీరంగా వుంటుం దా గుట్ట. గుట్టనీడ అడ్డురావడంవల్ల, దారంతా మసక మసగా వుంది. సహజంగా అంత ప్రాద్దుపోయి ఆ గుట్టప్రక్కనుంచి రావడానికి ఎవరూ సాహసించరు. అప్పిరెడ్డి నడకలో వేగం హెచ్చించాడు. ఇంత లోనే ప్రక్కపొదలో నుంచి ఏదో 'చంగ్'మని దూకిన చప్పుడై, ఏదో ఆకారం దారికడ్డంగా, సుమారు ఏబై, అరవై గజాల దూరంలో నిలబడ్డది! అప్పిరెడ్డి ఉలికిపడి 'బక్కు'న ఆగిపోయాడు. శరీరంలోనుంచి నెచ్చటి పొగలు బయలుదేరినట్లయింది. అక్కడే నిలబడి దానికేసి తేరిపారచూచాడు. అనుమానం పోయినమీదట ఒక బెడ్డ ముక్క విరి దాని ముందుకు విసిరాడు. అది బెదరి మళ్ళీ పొదలోకి పారి పోయింది. "ఓస్—! నక్కపోతు...! దొంగముండ నన్నే భయపెట్టిందే...!" అనుకొని తనలో తానే నవ్వుకున్నాడు అప్పిరెడ్డి.

ఎందుకయినా మంచిదని నడక వేగం మరికొస్తూ హెచ్చించాడు. ఆ గుట్టదాటి మలుపు తిరిగితే యిక అంతా బయలుగానే వుంటుంది. పెద్ద అడవి ఏమీ వుండదు; చిన్న చిన్న తుప్పలుతప్ప.

గుట్టదాటి, మలుపు తిరగానే దారంతా వెన్నెల పరచినట్టు కనిపిస్తుంది. దారిపొడుగువావున్న అడవి మల్లెపొదలు- యింకా ఏవో రకరకాల అడవిపూల నాసన 'ఘుప్పు'న కొడుతున్నది. ఎండిపోయిన వెలగ చెట్టు కొమ్మలోనుంచి చంగ్రుడు వైకెక్కుతున్నాడు. దారంతా బయలు బయలుగా వుంది.

తనకు కొద్దిదూరంలో ఎవరో వస్తూన్నట్టు చప్పు డైతే, తలఎత్తి చూచాడు అప్పిరెడ్డి. వంటినిండా తెల్లటిదుప్పటి కాబోలు కప్పకునివుంది; నడుస్తూంటే కాలిఅందల మోత ఆ నిశ్శబ్దమైనరాత్రిలో స్పష్టంగా వినిపిస్తూంది. ఆశ్చర్యపోయాడు అప్పిరెడ్డి. "ఇంత రాత్రిలో వంటరిగా ఈ దారిన వచ్చే ఆడవారు ఎవరై వుంటారు—?" అనుకున్నాడుగాని ఊహించలేక పోయాడు.

ఆ వచ్చే వ్యక్తి ఎదురుగా వచ్చే అప్పిరెడ్డిని గమనించలేదేమో తలవంచుకుని అలానే వస్తూంది. దగ్గరకు రాగానే చెప్పల చప్పుడు వినిపించిందేమో, తలెత్తి చూచి యిక ఎటూ కదలేక అలాగే నిలబడిపోయింది. అప్పిరెడ్డి దగ్గరకెళ్లి చూచి నిర్ఘాంతపోయాడు!

“ఎవరది -? నాగు...!”

కొంచెం తొట్టుబాటు కలిగి తడబడ్డది.

“అఁ...! నేనే బాబాయి...!”

“ఓసి నీ—అసాధ్యం...! యిదేంటి యింత రాత్రిలో ఎక్కడికి అడవిలోబడి పోతున్నావు...?”

“లేదు బాబాయి...! యివ్వాలి మన ఆవుదూడ యింటికి రాలేదు—మాద్దామని!”

“ఆవుదూడ యింటికి రాలే! తెల్లారి వెతుక్కోవచ్చుగా. యిప్పుడేం తొందర? నడూ యింటికి పోదాం! యింత అడవిలో యింత రాత్రిలో!”

అంతకన్న యింకా ఏమీ అనలేక పోయాడు అప్పిరెడ్డి. ఇక ఏమీ మాట్లాడలేక వెనక్కు తిరిగింది నాగులు.

“చిన్నదూడ కదూ బాబాయి! అడవిలో గాని చిక్కుపడ్డదంటే దుసపోతు (తోడేలు) గాని ఎత్తుకు పోదే మోనని...అయినా ఎన్నెలేగా...ఏం భయం రోజూ తిరిగే దారేగా?”

అప్పిరెడ్డి కొన్ని క్షణాలవరకూ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

“పోతే పోనియ్. బ్రతికుంటే అదే రేపుతల్లితో కలిసాస్తుంది. ఇంత రాత్రిలో యింత అడవిలో ఎక్కడెతుకుదామని...అయినా నీకు భయమెప్పుడే నాగీ? రేపు రాజాలు వెతుక్కొస్తాడుగా! నువ్వెందుకు!”

రాజాలు మాట ఎత్తగానే ఏదో రహస్యం బయటపడి పోయినట్లయి సిగ్గుపడి పోయింది నాగులు. పట్టుపడ్డ దొంగలా మళ్ళి ఏమీ మాట్లాడలేక పోయింది. “బాబాయికి అనుమానం కలిగిందేమో అప్పుడే యింటి కొచ్చేశాడు” అనుకుంది నాగులు.

నాగులు ముందు నడుస్తూంటే, వెనుక అప్పిరెడ్డి నడుస్తున్నాడు. నడుస్తూనే ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు అప్పిరెడ్డి. “ఎంత సాహసం...? రోజూ యింతే గామాలు! యింత రాత్రిలో!” ఇది తలుచుకుని ఆశ్చర్య పోయాడు అప్పిరెడ్డి; నాగులు ఎక్కడకు బయలుదేరిందో అప్పిరెడ్డి గ్రహించాడు.

“దూడ కనిపించలేదు వెతకడాని కొచ్చాను!” యివే మాటలు చాలాసార్లు అప్పిరెడ్డి మస్తిష్కంలో వూరికే తిరగ నారంభించాయి. ఏవో గతస్మృతులు స్మృతి పథంలో మెరుపులా మెరసి అలానే నిలచి పోయి వేధిస్తోంటే అప్పిరెడ్డికి కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి.

వాళ్లు నడిచే బండిబాటకు ప్రక్కగా, అడవిలో చిన్న గుట్టమీద ఫర్లాంగుదూరంలో ఫారెస్టు రెస్టు హౌస్ బంగళా వోటుంది. ఎవరో ఆఫీసర్లు కేంపు కొచ్చారేమో లోపల లైటు మినుకు మినుకుమని కనిపిస్తుంది. నిశీథినిలో, నిండువెన్నెల్లో మునిగి, నిర్జన ప్రదేశంలో అతి గంభీరంగా కనిపిస్తుం దా బంగళా.

ఆ ప్రాంతంలోకి రాగానే, ఆ బంగళా కంటపడి ఏవో గతస్మృతుల్ని జ్ఞప్తికి తీసుకువచ్చింది. అప్పిరెడ్డి మస్తిష్కం యిరవై సంవత్సరాలు వెనక్కు పరుగెత్తింది. ఏవో దృశ్యాలు తెరలుతెరలుగా కళ్ల ముందు తిరగనారంభించాయి...

అప్పుడూ యిదే దారిన...యిదే సమయంలో పొలంనుంచి యింటికొస్తూన్నాడు. కటికి చీకటిరాత్రి. వరాకాలం. దారంతా బురదగావుంది. దారిపక్కన గడ్డి దుబ్బులు, పొదలు ఏపుగా పెరిగి బాగా దట్టంగా వున్నాయి. వర్షం వచ్చేలాగుంది. దూరంగా ఉరుముతున్నది. మెరిసినప్పుడల్లా ఆ కొశినిండానల్లటిమబ్బులు, వినుగులమందలు చెల్లాచెదురై పరుగెత్తుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి. అతివేగంగా యింటికి చేరుకోవాలని నడుస్తూన్నాడు. వర్షంకంటే వేగంగా యింటికి చేరుకోవాలని నడుస్తూన్నాడు. తనకంటే వేగంగా వర్షం తరుముకొస్తుంది. ఆ కొశిం బీటలువారేలా ఉరుములు నెత్తిమీదుగా పరుగెత్తుతున్నాయి. కళ్లలోనే మెరుస్తూన్నట్లు వుంది. ఈశాన్యదిక్కునుంచి హోరుమనే గాలి. వర్షం తరుముకు రానేవచ్చింది.

ఎంత నిలద్రొక్కుకున్నా గాలి ముందుకు పడ దోస్తుంది. పొదల్లో దాక్కున్న కుండేళ్లు, నక్కలు చెల్లాచెదురై పరుగెత్తుతున్నాయి. చెవులు చిల్లులు పడేలా ఒక్కటే ధ్వని—ఆ పరిస్థితిలో ఏం చెయ్యాలో ఎవరికీ అర్థంకాదు.

ఎలాగో నిలద్రొక్కుకుని ఈ బంగళాలోకి వచ్చి పడ్డాడు. నిజంగా ఈ బంగళాయే లేకపోతే తను ఆ సమయంలో బ్రతికి బయటపడేవాడే కాదు - అనుకున్నాడు అప్పిరెడ్డి. బంగళావరండాలోకి చేరుకోగానే ప్రాణాలు కుదుటపడ్డట్లయింది. బయట కుండపోతగా వర్షం. మెరిసినప్పుడల్లా, ఎత్తయిన బంగళాలో నుంచి అడవంతా అతిభయంకరంగా కనిపిస్తుంది. గుండెల్లోనే ఉరుముతున్నట్లు వుంది.

మెరిసినప్పుడు తప్పితే వరండా అంతా చీకటిగా వుంది. చుట్టూ వున్న పరిదాలు దించి వున్నాయి.

లోపల ఎవరూ వున్నట్లులేదు. ఎప్పుడో నెలకొ. రెండు నెలకొ ఎవరన్నా ఆఫీసరు కేంపుకి వస్తే తప్ప మిగతా గోజుల్లో గడులన్నీ తాళాలు వేసి వుంచుతారు. పగలు, ఎవరూ కేంపుకి రానప్పుడు మాత్రం, గొడ్ల కాపగులు వగండాలో తలగుడ్డలు తీసి పరచుకుని కాసేపు పడుకుని పోతూంటారు.

అప్పిగెడ్డి జేబు తడిమి అగ్గిపెట్టి తీసి గీతాను గాని బాగా తడిసిపోయి వుండటం వల్ల వెలగలేదు. నీళ్ళు కారే చొక్కాను విప్పి, నీళ్ళన్నీ పిండి మళ్ళీ వేసుకున్నాడు. కాని ఈదురుగాలి వణికిస్తున్నది.

బంగళాకి వెనుకవైపు వరండాలో గొడ్ల అడ్డు వుండటంవల్ల అటువైపుకి జలు కొట్టడంలేదు. పరదాలు వేసి వున్నాయి. ఆమూల వెచ్చగా వుండవచ్చునుకుని అటువైపుకి నడచాడు.

అటు, ఆమూలనుంచి గాజుల చప్పుడు వినిపించే సరికి ఆశ్చర్యపోయి నిలబడి తేరి పారచూచాడు అటు వైపుకి. ఎవరో మూలగా ఒదిగి నిలబడివుంది. వంటి నిండా పవిట చెంగు కప్పుకుని వుంది.

“ఎవరోపాపం! తనలానే వర్షం దెబ్బతిని వుంటారు!” అనుకున్నాడు చీకటిగా వుండటంవల్ల ఎవరయిందీ సురు తెలియడంలేదు.

“ఎవరది?” అన్నాడు.

వర్షపు హోరువల్ల వినిపించలేదేమో ఆమె, పలుకలేదు. వెనుకవైపుకి చూస్తుండటం వల్ల తన్ను గమనించలేదు కూడా. రెండడుగులు ముంగుకు వేసి గట్టిగా పిలచాడు. ఆమె ఉలిక్కిపడి యిటువైపుకి తిరిగింది.

“ఎవరం లే మాట్లాడవే?”

అంతలోనే బయట మెరసిన పెద్దమెరుపు పరదాల్ని చీల్చుకు లోపలకు రావడంవల్ల ఆకారం స్పష్టంగా కనిపించి సురు పట్టాడు.

“ఓస్ నువ్వా! ‘ముచ్చాలు’ పెళ్ళానివి కదూ? మరి మాట్లాడవే?” ఆమె అప్పిగెడ్డిని సురుపట్టింది.

“నేనే బాబు గాగు, మాణిక్యాన్ని! పాడువాన అనుకోకుండా ముంచుకొచ్చింది. అసలే నాకు మెరుపులు ఉరుములంలే భయం... మెరిస్తే కాళ్ళు ముందుకు సాగవు-కళ్ళు చీకట్లు కమ్ముతాయి. సమయానికి ఈ బంగళా దగ్గరకొచ్చాను. లేకపోతే దారి లోనే చచ్చును...” అంటూ కొద్దిగా ముందుకొచ్చింది.

అప్పిగెడ్డి నవ్వాడు.

నిజమే! తనుమాత్రం ఏ మయ్యేవాడు అప్పుడు.

ఎన్నాళ్ళనుంచో చూస్తుండేవాడు మాణిక్యాన్ని జొన్నచొప్పనెత్తి నెత్తుకుని, కాలిమట్టెలు ఘుల్లు. మనేలా వెలకదారిన వస్తూంటే. ఆమోత తన గుండెల్లో మ్రోగేది. నిగ్గుతెలి బుసలుకొట్టే యావనం, బిగ్గిరిబిగిసిన కలువ మొగ్గలా, నీటి చుక్కపడితే జారబోయేటంత నున్నగా మెరిసే ముఖం చూస్తూన్నప్పుడు ఏవో ఆశలు పుట్టుకొచ్చేవి; గెచ్చ పొదమీద పూలతీగ అల్లుకున్నట్లు చిక్కగా హృదయంమట్టు అల్లుకునేవి “ఛీ! తప్ప - తన కిటువంటి బుద్ధులు పుడు తూన్నాయె...!” అనుకునేవాడు ఆభావం స్ఫురించి నప్పుడల్లా.

వరం యింకా కురుస్తూనే వుంది. బంగళా కప్పు మీద పెద్ద పెద్ద బండలు దొర్లుతూన్నట్లు ఉరుము తోంది. గొడ్ల అడ్డువుండటంవల్ల అక్కడ జలు అంతగా రావడంలేదు.

“యింత ప్రాద్దుపోయిందే? ఎక్కడనుం చొస్తున్నావూ? మీ అమ్మగారివూగు వెళ్లావా?” అన్నాడు.

“లేదండీ! మా ఆఫీసులో యింటికి రాలేదు. ప్రాద్దుండగానే వెతకటానికొచ్చా. ప్రాద్దుపోయింది వెదికేసరికి ... ఆఖరికి దొరకనేలేదు ... ఈ వర్షంలో ఎక్కడుండో ఏవీల్లో...?”

ఆమె చేతిలో దూడ పలుపు పట్టుకొనివుంది. తను బయటపడే వర్షాన్ని చూస్తూన్నాడు పరధ్యాన్నంగా. ఆమె స్తంభానికి జేరబడివుంది.

అంతలోనే కళ్ళు మిగుమిట్లు గొరిపేలా మెరిసి అడవంతా తృటికాలంపాటు తెల్లగా వెలిగి చీకటై పోయింది. ఆకాశం పగిలి ముక్కలై నట్లు ఉరిమింది. బంగళా ఆవరణలో ఆతి సమీపంలోనే తేకు చెట్టు కొమ్మమీద పిడుగుపడి పెళ్ళ పెళ్ళమని కొమ్మ విరిగి నేల కొరిగింది...! ఆమె, మాడిలిపోయిన లేడిపిల్లలా ఎగిరి పడి తన మెడచుట్టూ చేతులు వేసి తనకొగిల్లో యిరికి సామ్మసెల్లి పోయింది.

ఈ సంఘటన సురుకు రాగానే అప్పిగెడ్డి వెన్ను మీద ఎవరో చరిచినట్టుయి ఉలిక్కిపడి, నడిచేవాడల్లా తుణంసేపు నిలబడిపోయి, మళ్ళీ నెమ్మదిగా నడక ప్రారంభించాడు...

అప్పుడేం జరిగింది...? తను అమానుషంగా ప్రవర్తించాడా...? తన మానసిక ప్రవృత్తిని, తనలో

రేగిన సంచలనాన్ని అగుపులో పెట్టుకోలేకపోయాడు. ...ఆ కాగిల్లో ఆమెలోవుండే వెచ్చదనం తన నరనరాల్లోకి ప్రాకిపోయింది. శరీరంలోని ప్రతి అణువు ఉద్రేకపడింది... ఆ ఉద్రేకం తన్ను పశువును చేసింది...!

చాలా సేపటికిగాని ఆమెకు స్పృహ రాలేదు. రాగానే తనున్న స్థితి గమనించి, వెంటనే కాగిలివిడచి దూరంగా నిలబడిపోయింది. తప్పుచేసిన వాడిలా భయం, సిగ్గు ఆవరించి, తను ఏమీ మాట్లాడలేక అలానే నిలబడిపోయాడు తలవంచుకుని — ముందు ఏం జరుగుతుందో ఊహించలేకపోతూన్నాడు.

ఆమె ఆపాదమస్తకం వణికిపోతూంది. తెల్లబోయి పిచ్చిపిచ్చిగా చూట్టం మొదలు పెట్టింది.

“ఏం? యింకా భయం పోలేదూ—? ఏం ఘరవాలేదు... వర్షం తగ్గి పోతుంది...!”

ఆమె చేతులతో ముఖం కప్పకుని, ముఖం అటు త్రిప్పి వెక్కిరివెక్కిరి ఏడుస్తోంది. అదంతా కలలో జరిగినట్టుంది.

“ఛీ...! వూరుకో—వర్షం తగ్గగానే ఇంటికెళ్ళి పోవచ్చు... నీకేం భయంలేదు!” దగ్గరగా వెళ్ళి ముఖానికి అడ్డుపెట్టుకున్న చేతుల్ని తీసి ఊరడించాడు.

ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు...!

చేతులు తీసేటప్పుడు వారించనూలేదు...!

వర్షం వెలవగానే బయటికివచ్చి యింటి దారి పట్టారు. మధ్య దారిలో యిద్దరూ మాట్లాడలేదు. దారిలో వాగుపొంగి, మొలలోతు నీళ్లు ప్రవహిస్తోంటే, ఆమె నడుంచుట్టూ చేతులు వేసి వాగు దాటించాడు. దానికి ఆమె అభ్యంతరం తెలుపలేదు.

పాలిమేర చేరుకున్న తరువాత, ఆమె యిల్లు సమీపించగానే, యింటిలోకిపోయేముందు ఆగి, కనుకొలకుల్లోనిండి చెంపమీదకు కారే నీళ్లతో తనకేసి చూచిన చూపుల్ని తన జీవితంలో ఎన్నడూ మర్చిపోలేదు. వాటిని తన హృదయంలో ఒక ప్రక్క గుప్తంగా దాచుకున్నాడు.

తను పుంతదార్లో నడుస్తూంటే ఎన్నోసార్లు, దారిపక్కన ఉన్న మోగుగుచెట్టుమీదనుంచి పువ్వులు రాలి మీదపడేవి. మీదపడిన పూలను దూరపుకుని చెప్పుకాళ్లతో పిప్పిచేసి పోవడం తనకు గిట్టదు. వీటిమీద ప్రత్యేకమైన ఆభిమానం. మనుకారంతో ఏరుతాడు. మాణిక్యం విషయంలో కూడా అలానే జరుగుతుందనుకున్నాడు.

పదికొలాలపాటు ఆ స్నేహం అలాగే సాగింది. మొదట్లో ఎడమెడంగావున్నా తనంటే పడి చచ్చేది రాసురాసు. తనెంతో సహాయం చేసేవాడు. ఆరికంగా, మరో విధంగా కూడా సహాయపడే గాను. ఇంచేస్తూన్నా, పక్షువారంతా కాళ్లు, చేతులుపడి మంచంలో ముగ్ధిపోయే ‘ముచ్చాలు’ గాడితో నానా బాధలుపడుతోంటే, వాణ్ణి వదిలేసి శాశ్వతంగా తనతోవుండి పొమ్మంటే ఏమంది మాణిక్యం...? రానన్నప్పుడు తను ఏమాత్రం బాధపడలేదు. మాణిక్యం నిండు తనాన్ని తనెంతగానో మొచ్చుకున్నాడు; ఇప్పుడూ మొచ్చుకుంటూన్నాడు.

తనతో స్నేహమైన రెండో ఏట ఎప్పుడూ కాన్పులేని మాణిక్యానికి కాన్పు వచ్చింది...! ఒక నాటిరాత్రి, తూర్పు దిక్కున, నిండుచంద్రుడు పొడుస్తూండగా ఒక ఆడపిల్లను కన్నడి మాణిక్యం...!

దానికంత అందం, సౌకుమార్యం, నిమగ్నండు వంటి చాయ ఎలా వచ్చాయి? దానిలో తన పోలికలు కనిపించేసరికి ఊరంతా అదోరకంగా చెప్పుకున్నాను...! అది లోలోనే అణగిపోయింది.

అందరు అనుకునేలా, ‘నాగులు’ తన రక్తం పంచుకు పుట్టిందని తన విశ్వసించగలడా...? తనకు పూర్తి నమ్మకం వుందా...? ఎంకు కుండదు...?

మాణిక్యం అప్పుడప్పుడూ అనే మాటలు తను మర్చిపోలేదు...

“యిది నీ కూతురే...! ‘ముచ్చాలు’కి అనుమానమే... అందుకనే దీన్నింటే దగ్గరకు రానియ్యకు... ముట్టుకోదు...!”

ఆ మాణిక్యం ఎక్కడుం దిప్పుడు...? తను ఒకప్పుడు మాణిక్యం ద్వారా గొప్ప అనుభూతులు పొందాడు. అది వుండేటప్పుడు, దాని ముఖం కనిపించేటప్పుడు ఎంతో తృప్తిగా వుండేది. ఎంతోమంది ఆప్తమిత్రుల్ని చూస్తూన్నట్టుండేది... మానసికంగా తను ఎంతో హాయిని అనుభవించేవాడు.

ఆయితే ఆ మాణిక్యం ఎక్కడుంది...? అంతరిక్షంలో అనంతకోటి నక్షత్రాలలో ఒకటై మినుకు మినుకుమనే కాంతుల్ని తన హృదయం మీదకు ప్రసరిస్తూంటుంది... ఆకాంతి రేఖల్లో విదో హెచ్చరిక, ఒక బాధ్యత గుర్తుకు తెస్తుంటుంది...

ఏవిటది...?

“ముమ్మాటికి నాగులు తనకూతురే...! తనరక్తం పంచుకు పుట్టిందే. తను విశ్వశించగలడు...తను బ్రతికుండగా దీనికి ఏలోటూ రాకూడదు...తన నీడఎప్పుడు దీనితోటే వుంటుంది...దీనిమీదే పడుతూంటుంది?”

నడుస్తూ యోచించే అప్పిరెడ్డి హృదయంలో సంక్షోభం, గత చరిత్రలు కళ్ళముందు తిరగడంవల్ల కలిగిన ఉద్రేకం తట్టుకోలేక, బయటకు ఏవో అస్పష్టంగా గొణుగుతూ, తనప్రక్కనే నడిచే నాగులు తలను ఆప్యాయంగా నిమిరాడు...!

అప్రయత్నంగా జరిగిన దానికి నాగులు శెల్లపోయింది.

“తనంటే ‘బాబాయి’కి ఎందు కంత ప్రేమ...?” అనుకుంది.

“ఏమో...! ఎందుకో తన కర్థంకాదు...కన్న కూతురులాగే చూచుకుంటాడు...!”

ఇద్దరూ నడిచి ఊరు పాలిమేర దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. ఊరు చివర నేవున్న నాగులుయిల్లు రాగానే యిద్దరూ నిలబడ్డారు.

“యింక నే నెలతను బాబాయి...!” అంది తలవంచుకునే.

అప్పిరెడ్డి క్షణం ఆలోచించి, రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు.

“యిదిగో...చూడు నాగులు...!” ఏదో చెప్పాలని ప్రయత్నించి ఆగిపోయాడు.

“మళ్ళీ అక్కడకు గాని వెళతావా యిప్పుడు..?” అన్నాడు కొన్ని క్షణాలు యోచించినమీదట.

నాగులు తెల్లపోయింది, పట్టుపడ్డ దొంగలా.

“ఛీ! మళ్ళీ ఎంగుకళతాను బాబాయి యింత రాత్రిలో...! రేపు అదే వస్తుంది యింటికి...!”

అప్పిరెడ్డి వాత్సల్యపూరితంగా నవ్వాడు.

“నాకంత తెలుసు నాగీ-నువ్వెక్కడకు బయలు దేరావో నాకు తెలుసు...!”

నాగులు వాడిపోయిన పువ్వులా సిగ్గుతో ముడుచుకు పోయింది. ఏమీ సమాధానంలేకుండా తలవంచుకు నిలబడ్డది. అప్పిరెడ్డి నాగులు దగ్గరగా వచ్చి నిలబడ్డాడు.

“యింతరాత్రిలో అడవిలో ఒక్క దానివిబయలు దేరావు కదా...ఎంత ప్రమాదం...? ఏ జంతువన్నా కరిస్తే ఏంచేస్తావు...యింకెప్పుడూ అలావెళ్ళకు—” అని, కొన్ని క్షణాలు ఆగి, “చూడు

వాగీ! ఈ ఎండాకాలం మీ యిద్దరికీ పెళ్ళిచేద్దా మనుకుంటున్నాను...!—మీ అయ్యాకి నేను నచ్చచెబుతాను...అప్పుడు యిక యిలా వంటరిగా అడవిలో పడిపోవాలన్న అవసరం వుండదు— నీ బాగుకోరి చెబుతున్నా, మళ్ళీ ఎప్పుడూ యిలా రాత్రులు అడవిలోపడి వెళ్ళకు—ఏ...?”

నాగులు నిర్ఘాంతపోయింది. హృదయంలో ఏదో ఆవేశం పొంగింది. సిగ్గు, భయం తనమయత్వంతో ఉక్కిరికిక్కిరై అప్పిరెడ్డి కళ్ళలోకి వెలిగిపోయింది నాగులు. ఆ వెన్నెల్లో, మిలమిల మెరిసే ముత్యాలలా చెంపమీదకు జారిన కన్నీళ్ళను తన పైపంచతి అద్దాడు అప్పిరెడ్డి.

“ఛీ...! ఊరుకో...! పిచ్చిపిల్లలా కన్నీళ్లెందుకు...! నువ్వేమీ తప్పచేస్తున్నావని నేను అనుకోవడంలేదు...! అయితే అడవిలోపడి రాత్రులు వెళితే ప్రమాదం. అందుకనే చెబుతున్నా...యింత ప్రాద్దుపోయి యింకెప్పుడూ వెళ్ళకే...?” వాత్సల్యంగా తల నిమిరాడు అప్పిరెడ్డి.

నాగులు పులకించింది. ‘బాబాయి దేవుడు...! తనంటే ఎందు కంత ప్రేమ...! తన తండ్రి కూడా యింత ప్రేమగా మాట్లాడు...ఎప్పుడూ చీదరించుకుంటాడు...తనంటే ఎందు కింత ప్రేమ...?’ అనుకుంది నాగులు.

“సరే...యికపోయి పడుకో...ప్రాద్దు పోయింది...!” అంటూ, నాగులు యింటిలోకి వెళ్ళే వరకూ అక్కడే నిలబడి చూచి, బరువుగా నిట్టూర్చి యింటిముఖం పట్టాడు అప్పిరెడ్డి.

చింతచెట్టు గుబురులో చంద్రుడు మెరుస్తూ న్నాడు. ఆకాశంలో నుంచి అడవికొంగలబాద్లు అరుస్తూ ఎగిరిపోతున్నాయి.

“పిచ్చిపిల్ల...! అదంటే తన కెందుకంత ప్రేమో అర్థంకాదు—నిజంగా, అది తన రక్తం పంచుకు పుట్టిందని తెలిస్తే తనమీదవుండే గౌరవం తగ్గిపోతుందా...? ఏమో! అందుకే తనా విషయం చెప్పలేకపోతూ న్నాడు...! చెప్పడు కూడా...!”

అప్పిరెడ్డి యోచిస్తూ యింటిదారి పట్టాడు.

* * * * *
పలుచని నీలితెరలా వూరుచుట్టూ క్రమ్ముకున్న పొగమంచు నూర్యకిరణాలు చీల్చుకురాగానే,

భూదేవి ఒడిలో నిద్రపోతూన్న ప్రకృతంతా మేల్కొంది. చెరువుగట్టుమీది తుమ్మచెట్టు రంగు దిద్దుకున్నాయి. తంకేడు పొదలచుట్టూ రాలిన తంకేడు పూలు ఎండకు వజ్రపుతునకల్లా మెగుస్తూన్నాయి. ముద్దుకొన్న లేతకిరణాల తాకిడికి తానురమ్మిగలు మేల్కొని ఆరవిచ్చుకున్నాయి.

బారెడు ప్రాదెక్కగానే ఎడ్లను కడగటానికని అప్పిరెడ్డి యింటికి వచ్చాడు రాజాలు. గుమ్మం ఎక్కగానే, వాలుకుర్చీలో కూర్చుని తుపాకును తుడుస్తూ న్నాడు సింహాద్రి. తూటాలు లెక్క పెడుతూ సుబ్బరాజు ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు.

“తూటాలు వచ్చినియ్యిరా...! ఈ రాత్రికే ‘మాటు’ లోకి వెళ్లటం... తియారుగా వుండు—” అన్నాడు సింహాద్రి.

తూటాలను చూడగానే ఎక్కడలేని ఉత్సాహము వచ్చిపడ్డది. దగ్గరలోనే అరుగుమీద పేముకుర్చీలో పడుకుని చుట్టకాలుస్తూ మైకంలో మునిగి విదో ఆలోచనలోవున్న అప్పిరెడ్డిని కూడా గమనించకుండా, అక్కడికి వెళ్లి కూర్చుండిపోయాడు రాజాలు. దాన్ని తుడుస్తూన్నంతసేపూ దృష్టంతా దాని మీదే వుంది. అప్పుడప్పుడూ చెరువులో పిట్టల్ని కొట్టుకురమ్మని తనచేతికి తుపాకిస్తే, ఆరోజు తను అన్నం తింటంకూడా మర్చిపోయేవాడు.

‘తనకీ ఒక తుపాకివుంటే...! అమ్మా! అంత అదృష్టం తనకుండొద్దూ. మూడు నాలుగు సంవత్సరాల జీతం కూడబెడితేగాని రాదు... నిజంగా తనకే వుంటే పులినికొడితే భూవిఠ కరచుకుని కింద పడిపోదూ...? ఆకాశంలో ఎగిరేపిట్టలు తన్నుకుంటూవచ్చి తన కాళ్లముందు రాలిపడవూ...?’ ఇంకా విదో ఊహిస్తూన్న రాజాలును సింహాద్రి ప్రశ్న యిటు త్రిప్పింది.

“ఈవాళ్ల తప్పకుండా పులిపడత దంటవా రాజాలు? అంతా నీ చలవ. నువ్వు వెంటుంటే పిక్కారుకాకుండా తిరిగి వచ్చిన కోజంటూ విమోలేడు—” అన్నాడు నవ్వుతూ. రాజాలు మనస్సు వికసించేలా నవ్వుకున్నాడు. ఆ పొగడ్డలో ఎంత ఆనందం వుందో వాడికే తెలియాలి.

“ఎందు కవ దొర? మీరు తుపాకి పట్టుకుంటే ఎన్నుకైనా భూమి కొరుగుద్ది!”

సింహాద్రి నవ్వాడు. అర్థనిమిలిత నేత్రాలతో రాజాలుకేసి చూసి నవ్వాడు. ఆ నవ్వువేరు. ఆ నవ్వుతీరు

వేరు. దానిలో అతిక్రార్యం, కరుకుదనం, గంభీరత మిళితమై వుంటాయి. ఎర పెట్టి తింటూంటేను, అటూ యిటూ అడివిలో పరుగులు పెట్టి గొంతుకండుకు పోయి రాత్రులు ఏ తోసు దగరకో చల్లని నీళ్ళు త్రాగుదామని ఆశతో వచ్చే దుప్పుల్ని ఏ పొదచాటునో నక్కి, నిర్దాక్షిణ్యంగా ఒక్క దెబ్బతో పడగొట్టేనేర్పు వుండటం వల్లమో, ఆ పేగుకున్న పాపం అంతా సింహాద్రికళ్లలో కనిపిస్తూంటుంది; సన్నటి మెలి తిరిగిన కోరమీసాల మీద తాండవం చేస్తూంటుంది. ‘ప్రాణాలు తియ్యడం విసుంత కష్టమైన పనుల్లో లెక్కకాదు —’ అనుకునే తిరహా మనిషి సింహాద్రి.

చెల్లెలు కొడుకని, వ్యవసాయంలో సహాయం కోసమని సింహాద్రిని యింటిమీద పెట్టుకున్నాడు అప్పిరెడ్డి. తనతోపాటుగా నమ్మకమైన మిత్రుడు సుబ్బరాజును తోడు తెచ్చుకున్నాడు సింహాద్రి. వాళ్ళ జీవితంలో ఎక్కువ భాగం భవంతుల మగ్గ, రంగు రంగుల మనుష్యుల మగ్గ, రైలుకూతలు కాదు హారన్ను రొదలో గడపడం వల్ల యింకా యిక్కడి వాతావరణానికి సరిగా అలవాటు పడలేదు. అక్కడ వుండే మనుష్యులు—జంతువులు ఒక్కటే అనుకుంటాడు సింహాద్రి.

తుపాకి గొట్టం శుభ్రపరచిన తరువాత ‘మాను’కి తగిలించి, కవరు తొడిగి, సుబ్బరాజుకిస్తే, గదిలో పెట్టి వచ్చాడు.

రాజాలు లేచి, ఎడ్లను విప్పకు రావడానికి దొడ్లోకి బయలుదేరాడు.

“అంతంత ప్రాద్దుకి బండీ అదీ తియారుగా వుంచు... ప్రాద్దుకూకక ముందే బయలుదేరాలి...!” అన్నాడు సింహాద్రి. “సరే” అంటూ దొడ్లోకి వెళ్లి ఎడ్లను విప్పకు, చెరువుకి బయలుదేరాడు రాజాలు.

ప్రాద్దు, ‘రెండు బారలు’పైగా ఎక్కినా యింకా చలి గాలి కొడుతూనే వుంది. దూరంగా కొండలను అంటిపెట్టుకుని వున్న నీలి పొగమంచు యింకా సరీగా చెదరిపోలేదు. దారి పొడుగుతా చెల్లెళ్ల సందులకి పెట్టిన సాలెగూళ్ళ మీద వున్న మంచు బిందువులు ముత్యాలసరల్లా మెరుస్తూన్నాయి ఎండలో.

ఎడ్లను రేవుకి దూరంగా తీసుకుపోయి, కడిగి, తను స్నానం చేసి యింటికి తోలుకొస్తూంటే, రేవులో నాగులు, కడవతో నీళ్ళు ముంచుతోంది

పరధ్యాన్నంగా. ఎదుర్ని అక్కడ గట్టుమీద వదలి రేవులోకి వెళ్ళాడు రాజాలు.

“నీడ చూసుకోని మురిసిపోతున్నావా!”

నాగులు ఉలిక్కిపడి, రాజాలును చూచి కోలు కుంది.

“మరే-!” ముక్తసరిగా అని, నవ్వింది నాగులు.

కడవతో నీళ్లు ముంచి నెత్తికెత్తుకుంది. నీళ్లు తోణికి, ముఖంమీదకు కారుతోంటే, ముఖం చిట్టించింది. నీరెండలో ఆ ముఖం చిట్టంపులో వుండే సోయగాన్ని కన్నార్పకుండా వెరిగా చూస్తూండిపోయాడు రాజాలు. ముక్కు పుడకలోని తెల్లరాయి ‘తళ్ళకో’ మంది.

“ఓస్—దీనందం! యితండంగా వుండే యిది...!” అనుకున్నాడు రాజాలు.

“అట్లా చూస్తూ వెందుకు...?” నాగులు సిగ్గుపడి పోయింది. కళ్ళలోకి నూటిగా చూడలేకపోయింది.

“రాత్రి అక్కడకు రాలేదనేమో” అనుకుంది నాగులు.

“రాత్రి అక్కడకు రాలే దెందుకో!” అను కున్నాడు రాజాలు.

“రాత్రంతా నువ్వే కలలో వున్నావు” నవ్వాడు రాజాలు.

నాగులు నవ్వింది. చెక్కిలి కందిపోయేలా నవ్వు కుంది. ఏమీ మాట్లాడలేదు. కుండ అంచుమీద చెయ్యి వేసి వయ్యారంగా నడుస్తోంటే, వెనుకే రాజాలు ఎదుర్ని తోలుకుని న్నూన్నాడు.

“యివ్వాలి అంతబాగా మాట్లాడటంలేదే?” అను కున్నాడు.

“వాగుదగ్గర తెల్లవారుఘాటు దాకా కూర్చు న్నాను. నువ్వు రాలేదే?” నాగులు రెండుమూడుఅడు గులువేసి అంది; యిటు చూడకుండానే!

“యికనుంచి అట్లా రావడానికి వీలుండదు!”

రాజాలు ఉలిక్కిపడ్డాడు.

“ఏ?”

“బాబాయికి తెలిసిపోయింది మనసంగతి. రాత్రి వస్తుంటే దారిలో కలిసి ఇంటికి తీసుకోచ్యేశాడు.”

రాజాలు గతుక్కు మన్నాడు. ‘దొర’ ఏవం టాడో...అనుకున్నాడు.

“ఏమన్నా తిట్టాడా దొర?”

“ఆ—! నీపెళ్లి చేస్తాడంట...!” గిరుక్కున ముందుకు తిరిగి, రాజాలు కళ్ళలోకి నూటిగా చూస్తూ

అని, నవ్వి మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగి, చరచరా నడచి వెళ్లి పోయింది నాగులు, ఎదురుగావస్తున్న వ్యక్తిని గమనించి. రాజాలుకి సరిగా అర్థంకాలేదు. పరాగ్గా నడుస్తూ మళ్ళిపొదిమీద కాలువేసి అక్కడే చతికిల పడి మళ్ళు తీసుకుని ఎడ్లను తలుకుని ఇంటికి బయలు దేరాడు.

పశ్చిమాంగన నొసట రక్తచందనం దిద్దుకుంది. చెరువుగట్టు ఎర్రబారింది. తూర్పుకొండమీద రంసు బట్టలు ఆరవేసినట్లుంది.

వేటకి అవసరమైన సరంజామాఅంతా బండిలో ఎక్కించారు. బండిచుట్టూ పిల్లలు, పెద్దలు పోగయి ఉత్సాహంగా చూస్తున్నారు. సింహాద్రి వేటకలితే తప్పకుండా వినోబకటి పడుతుందని వాళ్ళ నమ్మకం. అందులో పులివేటంటే మరీ వెరిగా వుంటారు.

అప్పిరెడ్డికూడా బండితోపాటుగా కొంతదూరం వరకూవచ్చి, వాళ్ళకు జాగ్రత్తంటూ హెచ్చరించి యింటికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పిరెడ్డికి వేటంటే అంత యిష్టముండదు. తనజీవితంలో ఎప్పుడూ ఏప్రాణిని ‘హింస’ పెట్టకూడదనుకుంటాడు. తన హృదయం ఎప్పుడు అతిసున్నితంగా, పూరేకుల్లా స్వచ్ఛంగా వుంచుకుంటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అది తన మతం.

ఇంతికి వేటకళ్ళేదల్లా ముగ్గురే. సింహాద్రి, సుబ్బ రాజు బండిలో పరువువేయించుకొని సుఖంగా ఆసీను లయ్యారు. ముందు తొట్టిలో కూర్చుని బండి తోలు తూన్నాడు రాజాలు. తిరనాళ్ళలో కొన్న ఎర్రపంచె, గీతలు చొక్కా వేశాడు—పోత దయిందని పెద్దదొర యిచ్చిన సిల్కుకండువా తలకు చుట్టాడు. తీర్థానికి పోతున్నవాడిలా మరీ ఉత్సాహంగా వున్నాడా రోజు.

ఊరి పొలిమేర దాటగానే, జొన్నచొప్ప ఎత్తుకుని ఎదురుగా నాగులు వస్తూంటే బండివేగం కొస్త తగ్గించాడు రాజాలు. చెమటపట్టి వాడిపోయిన ముఖం నలిగిపోయిన మోదుగుపువ్వులా వుంది. తలలో వాడి పోయి, జారిపోతూన్న నీలి గోరింతచెండు భుజమీద పడుతున్నది. నాగులు బండి దగ్గరకురాగానే, రాజాలు బండాపి మాట్లాడా లనుకున్నాడు. కాని బండిలో చిన్న దొరనాళ్ళు ఉండడంవల్ల అది సాధ్యమయిందికొను. కళ్ళతోనే మాట్లాడి నవ్వాడు రాజాలు. బండి దూసు కోనిపోతూంటే తెల్లపోతూ అక్కడే నిలబడి బండి కేసి చూస్తూండిపోయింది నాగులు.

అడవి మల్లెలు

బండిలో సింహాద్రి నవ్వుకున్నాడు. నాగులు కళ్ళలో కళ్ళుపెట్టి చూచాడు. నిర్లక్ష్యంగా చూచింది నాగులు. ఆ చూపులతోనే అందాన్నంత త్రాగి వేస్తూన్నట్టు చూచాడు...అదేవీ సింహాద్రికి కొత్త కాదు...చిటారుకొమ్మలో పెట్టిన తేనెపట్టును చూస్తూ చెటుకింద కూర్చుని నీళ్ళుకార్చడం కొత్తేవీ కాదు సింహాద్రికి—

“కొమ్మలాచ్చిన పెద్దపులులే నేల కరచుకొని నా కళ్ళముందు పడతాయి...నీ లెట్టెంత...?” అన్నట్టుచూచి, మెలితిరిగిన సన్నటి మీసంమీద చెయ్యివేసి కనుగిలిపి నవ్వాడు సింహాద్రి. నాగులువళ్ళు రులుముంది...చెడ్డ అసహ్యం పుట్టుకొచ్చింది. “యింకా సిగ్గు రాలేదే—ఛీ...!” అనుకుని వెంటనే గిగుక్కున వెనక్కితిరిగి, యింటిదారి పట్టిందినాగులు.

సుబ్బరాజుకి నైగ చేస్తూ అట్టహాసంగా నవ్వాడు సింహాద్రి. ఇదేవీ పట్టించుకోకుండా బండి తోలుకు పోతున్నాడు రాజాలు.

* * * *

రాత్రి పన్నెండు దాటింది.

నిశీథంలో అడవంతా కేరమనే ధ్వనిలో మునిగి అతి గంభీరంగా వుంది. అప్పుడప్పుడే చెట్ల సంగుల్లోనుంచి చంద్రుడు పొడుచుకువస్తూన్నాడు. చెట్లు ఆకుసంగుల్లోనుంచి “మాటు”లోకి వెన్నెలజాడ జాడలుగా పడుతోంది.

మాటులోనుంచి మూడుజతలకళ్ళు అతి చురుగ్గా సమయంకోసం ఎదురు చూస్తున్నాయి. మాటుకి సమీపంలో, ‘ఎర’గా రాలకుకట్టిన మేకపిల్ల నిర్విచారంగా ముందు వేసినగడ్డి మేస్తూంది.

సింహాద్రి తలకు తగిలించిన ‘హెడ్ లైటు’ తీసి ప్రక్కన పెట్టాడు; బరువుగావుందంటూ. డబుల్ బారల్ తుపాకి లోడ్ చేసివుంది. సుబ్బరాజు అప్పుడే కునికిపాట్లు మొదలు పెట్టాడు. ఏ పొద కదిలినా రాజాలు కళ్ళుమాత్రంఅతి చురుగ్గా అటు తిరుగు తున్నాయి.

సింహాద్రి దృష్టి మాత్రం మరో దిక్కు వెతుక్కుంటూ పోతోంది. కళ్ళముందు ఏవోవో దృశ్యాలు సుడితిరిగి పొగమంచు తెరల్లా, క్రమ్ముకునే కొరు మేఘాలలా కనిపించి మాయమవుతూన్నాయి. నిస్సదీన యావనం, పసిడిపువ్వుల సోయగం తన దృష్టినుండు... తను సృష్టించిన జ్వాలల్లో పడి దగ్ధమైపోతున్నట్టు

వుంది. ఎన్నో అందమైన లేళ్ళు, జింకలు చెంగుచెంగున దుముకుతూ ఆవిషజ్వాలల్లో పడి, మంటలో కురికిన మిఠతలదండులా మాడి, ఆహుతి అవుతున్నట్టు కనిపిస్తూంది.

“అందులోనే...ఆమందలోనే ఒక లేడిపిల్ల— చెంగు చెంగున వయ్యారంగా, అతి స్వేచ్ఛగా పరుగులు పెట్టే అందమైన లేడిపిల్ల—అదే తనకు కావాలి...అదే తను పన్నిన ఉచ్చులో పడాలి...ఎన్నోసార్లు పట్టు కుంటానికి దగ్గరగా వెళ్లేవాడు. రకరకాల విషజ్వాలల్ని పుట్టించి మీదకు వదిలేవాడు...ఏం జరిగేది? వెనుక కాళ్ళతో ఎదురొమ్ము పగిలేలా తన్ని పారి పోయేది...! ఎక్కడికి—ఎక్కడికి పోయేది...? నవ నవలాడే గడ్డి మైదానాల్లోకి, ఘుఘుమలాడే పూల వనాల్లోకి, చల్ల చల్లని నెలవిళ్ళి చెంతకు. విపుంతలోనో తన ‘ప్రియూడి’ తో స్వేచ్ఛావిహారం చేస్తూ హాయిగా వుండేది...! అని చూస్తున్నంతసేపు తన హృదయం వెయ్యికళ్ళు చేసుకు చూచేది...ఆచూపులోనుంచి ఏదో బడబాగ్ని లాంటిది పుట్టేది. ఆ జ్వాలల్లో పడి తన హృదయం ఎప్పుడూ కాలిపోతూంటుంది...ఎప్పుడూ ఉడికి పోతూంటుంది—ఎట్లా చల్లగాతుం దిది? తను నిజంగా తలుచుకుంటే ఎంత...? ఆలేడి పిల్ల ఎంత? ఒక్క దెబ్బకు తన ఒడిలోవచ్చి పడదా...”

సింహాద్రి ఊహలు కట్టలు, గట్టులెంచుకుని ఎక్కడెక్కడికో పోతూన్నాయి. పులి జాడ మాత్రం యింకా లేదు. సింహాద్రి వాచీ వాచామకున్నాడు. రెండుగంటలు దాటింది. సుబ్బరాజు నిద్రకొగలేక, మాటులోనే తలక్రింద దిండు పెట్టుకుని నడుంవాలాచాడు. పొదల్లోనుంచి కీచురాళ్ళ ధ్వని తప్ప అడవంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. చలిమాత్రం ఎముకలుకొరికి వేస్తూంది. చెట్ల నీడల్లోనుంచి మిణుగురుపురుగులు మెరుస్తూ ఆశా జ్యోతుల్లా పోతున్నాయి. మాటు క్రింద కట్టిన మేక పిల్ల కడుపులో తల యిరికించుకుని స్వేచ్ఛగా నిద్ర పోతోంది.

సింహాద్రి మళ్ళీ దీర్ఘాలోచనలో పడ్డాడు. రాజాలు కళ్ళుమాత్రం మగ్గూ పొదల్ని గాలిస్తున్నాయి. ఉన్నట్టుండి మాటులోనుంచి ఏదో జారి క్రిందపడ్డట్టు శబ్దమయింది.రాజాలు ఉలిక్కిపడ్డాడు. సింహాద్రి ఉలిక్కి పడ్డట్టే పడ్డాడు.

“లైటు పడ్డట్టుంది దొర క్రింద...! మీ చెయ్యి తగిలించా!”

“ఉ...! ఎట్లా యిప్పుడు?” అన్నాడు సింహాద్రి కిందపడ్డ లైటు కేసి చూస్తూ.

“దిగి తేనా?” అన్నాడు రాజాలు చెట్టుదిగటానికి సర్దుకుంటూ. ఈ మాట అనగానే సింహాద్రికి ఎంగుకో ఒళ్లు ఝుల్లుమంది. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంది.

“పు లాస్తే?”

“యింతలోనే ఎక్కడోస్తుంది దొరా... అంత నేపటినుంచి లేంది. వచ్చినా తుపాకిబాగు చేసివుందిగా... ఏం భయం?” అంటూనే నెమ్మదిగా చెట్టుదిగాడు రాజాలు. ఈ గొడవేమీ తెలియకుండానే మత్తుగా నిద్రపోతూన్నాడు సుబ్బరాజు.

రాజాలు చెట్టుదిగి, క్రిందపడ్డలైటును సమీపించి వంగి, నేలమీద లైటును తియ్యబోయాడు. అంతలోనే, మాటులోనుంచి, నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ, అడవంతా మారుమోగేలా ‘ఘన్ ... ఘన్!...’ మని రెండుసార్లు తుపాకి పేలింది! మాటులో నిద్రపోయే సుబ్బరాజు త్రుళ్లిపడి లేచాడు. మాటుక్రింద కట్టిన మేకపిల్లకు కంగారుపుట్టి తాడు తెంచుకు ఎటో పారిపోయింది.

మాటుక్రింద రాజాలు గుండె చేతో పట్టుకుని, ముద్దలాచుట్టుకుని అక్కడే నేల కొరిగిపోయాడు...!! మైమరచి నిద్రించే భూదేవి వెన్ను ‘కళుక్కు’ మంది. .... పీడకలలో, అక్కడ శాగులు గుండెల్లో ఎవరో బలంగా కత్తి గుచ్చినట్టై, వెర్రి కేకపెట్టి లేచి కూర్చుండిపోయింది!

అతి భయంకరమైన వాతావరణం తృటికాలం మెరపులా మెరసి, మళ్ళీ అడవిలో నిశ్శబ్దం ఆవరించుకుపోయింది. త్రుళ్లిపడి లేచిన సుబ్బరాజు, భుజానికి ఆన్చిన తుపాకినిదిం చే సింహాద్రిని చూచి తెల్లబోయాడు.

“ఏంజరిగింది సింహాద్రి! పులిగాని వచ్చిందా..?”

సింహాద్రి మాట్లాడలేదు. అతని ముఖమిద్దతాండవం చేసే అమానుషత్వం, అతి క్రూర్యం మాటులో, చెల్లగుబుగుల్లో, అలుముకుపోయిన ఆ మసక చీకట్లో అతిస్పష్టంగా, భయంకరంగా కనిపిస్తూంది.

సుబ్బరాజు కొన్ని క్షణాలకు అక్కడ జరిగిన అమానుషాన్ని గ్రహించాడు. మాటుక్రింద భూదేవి ఒడిలో శాశ్వతంగా కన్నుమూసి, ప్రక్కకు ఒరిగిపడి వున్న రాజాలును చూచి స్తబ్ధుడయ్యాడు. ఆ దృశ్యం చూడగానే ఆ పాద మస్తకం వణికిపోయాడు సుబ్బరాజు.

“ఏవిటిది..? యిది ఎలా జరిగింది సింహాద్రి..?”

సింహాద్రి కొన్ని క్షణాలవరకూ మాట్లాడలేదు. దొంగతనం చేసి పట్టుపడ్డ వాడి లా గుండెలు అతి

వేగంగా కొట్టుకోడం మొదలు పెట్టాయి. హృదయంలో ఒక ప్రక్కనుంచి చెప్పరాని భయం బలెంతో పొడుస్తూన్నట్టు బాధ పడుతూన్నాడు. అయినా నెత్తిమీదనుంచి ఏదో పెద్ద బరువు దించినట్టు తేలిగ్గా నిట్టూర్పు వదిలాడు.

“ఏమీలేదు. లైటుజారి క్రిందపడితే, తేవడానికని చెట్టుదిగాడు. అంతలోనే తుపాకు దానంతటదే పేలిపోయింది...!”

సుబ్బరాజు నమ్మలేకపోయాడు. ఏదో అనుమానం కలిగింది. ఇటువంటి అఘాయిత్యం ఎందుకు జరిగిందో ఊహించలేకపోయాడు, సింహాద్రిలో యిటువంటి అమానుషం, క్రూర్యం వున్నాయని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఒక వ్యక్తిని నిలువునా కాల్చే సాహసం వుందని వినాడూ ఊహించలేదు. సుబ్బరాజుకి కర్తవ్యం ఏవీటో బోధపడలేదు. తర్కించి ఎదురు ప్రశ్నలు వెయ్య బుద్ధికాలేదు.

“మరి యిప్పుడెట్లా? వూర్లో తెలిస్తే...! యింటి దగ్గర ఏమని చెప్పడం?” అన్నాడు సుబ్బరాజు.

“తెలియడం.....!” గంభీరంగా నవ్వాడు సింహాద్రి. “యిక్కడ నువ్వు. నేనూ తప్ప యితర ప్రాణి లేదు. నామీద నీకు విశ్వాసం వున్నంతకాలం తెలియడమనేది అసంభవం...!”

సుబ్బరాజు కళ్లలోకి నూటిగామాచి నవ్వాడు సింహాద్రి. ఆ మాపుల్లోని భావం ఆ మసక చీకట్లో అంత స్పష్టం కాలేదు సుబ్బరాజుకి.

సుబ్బరాజు ఏమీ మాట్లాడలేదు; హృదయంలో చెప్పరాని ఊోభ బయలుదేరింది. మానంగా తలవంచుకుని, మోకాళ్ల మీద ఆన్చి, రెండు కన్నీటి బిందువులు రాల్చాడు సుబ్బరాజు. అవి సింహాద్రిలాంటి పాపపు కంటికి కనిపించవు. కనీసం అవి ఆతావులోకి రావడానికి సిగ్గుపడతాయి.

అప్పటికి తెల్ల వారజాము కావస్తూంది. దూరంగా అడవికోళ్లు కూస్తూన్నాయి. ఎక్కడో దూరంగా నక్కలు మోరచాచుకుని అరుస్తూన్నాయి. తెల్లగా ప్రకాశించే చంద్రుడు చెల్లగుబుగుల్లోనుంచి, నేలమీద పడివున్న రాజాలు శవంమీద చల్లటి నెన్నెల కురిపిస్తూన్నాడు. ఆకాశంలోనుంచి తీతువపిట్ట ఆర్చుకుంటూ తూర్పుదిక్కుగా ప్రయాణమై ఎగిరిపోతోంది.

సింహాద్రి తుపాకి భుజానికి తిగిలించుకుని మాటుదిగాడు. సుబ్బరాజు అతన్ని అనుసరించాడు. ఇక

అడవి మల్లెలు

సుబ్బరాజు కర్తవ్యమల్లా సింహాద్రి చెప్పినట్లూ
నడచుకోవడమే...!

* * * *

తెల్లవారింది: గూడెం అంతా పొగమంచులో
మునిగి మత్తుగా మేల్కొంది. రాత్రిమాటులో
రాజుల్ని పులి మీదపడి లాక్కుపోయిందనే వార్త
గూడెం అంతా మోగిపోతున్న—!

ఊరు వూరు వచ్చి అప్పిరెడ్డి యింటిముందు
మూగారు. నాగులు ఈ వార్తవిని, యింట్లోనుంచి
బయటకు వస్తూ విరుచుకుపడి మూర్ఛపోయింది.
ఆ మూర్ఛల్లా ఎంతో సేపటికిగాని తేరి, మాటా మంత్రీ
లేకుండా నెత్రిమాపులో పడిపోయింది.

“దీనికి ఆ వార్త వినగానే మతి చెబ్బితిని
వుంటుంది...!” అన్నారు.

అప్పిరెడ్డి పైపంచతో కళ్లద్దుకుంటూ గోడకు
జేరబడి దీర్ఘలోచనలో మునిగివున్నాడు. సింహాద్రి
మాత్రం ఏదో కట్టుకథను గ్రామస్థులదగ్గర చెప్పకు
పోతుంటే అంతా వింటూన్నారు కళ్లప్పగించుకుని—
చిట్టచివరకు గ్రామస్థులు, అప్పిరెడ్డి వగైరాలంతా
ఒక నిర్లయావకివచ్చి రాజులుశేవం అన్నా దొరుకు
తుండేమోననే ఆశతో అడవంతా గాలించడానికి
బయలుదేరారు మిట్ట మధ్యాహ్నానికి.

“ఇదిగో...! యిక్కడే లైటుక్రిందపడ్డది...
దిగొద్దంటుండగా చెట్టుదిగాడు దాన్ని తేవడానికి...
అంతలోనే పులి వచ్చింది పొదలోనుంచి...లైటు
అందుకుని గబగబా మళ్ళీ చెట్టెక్కుతుండగా మీదబడి
క్రింద పడగొట్టి లాక్కుపోయింది...! నేను రెండు
చెబ్బలుకూడా వేశాను ...ఆయువుపట్టున తగల్గే ఆ
కంగారులో ... మొత్తంమీద పులికి చెబ్బితగిలే
వుంటుంది—!”

చెప్పకు పోతూన్నాడు సింహాద్రి — అంతా
నిట్టూరుస్తుంటే సుబ్బరాజు మాత్రం మానం దాల్చాడు.
లోలోన ఏదో బాధ సుండెను పెనవేస్తుంటే పైకి కన
బడనీయకుండా దాచుకుంటూన్నాడు.

ప్రార్థు వాలేవరకూ వెదికారు—రాజులు శేవం
ఎక్కడా కనిపించలేదు—అంతా నిరాశతో గూడా
నికి తిరిగి వచ్చేవారు. “ఇంతపనీ జరిగినతరువాత
ఆపులిని ప్రాణాలతో వదలగూడ” దన్నారు గ్రామ
స్థులు. విధిలేక మళ్ళీ ఆరాతే మాటుకట్టాల్సి వచ్చింది
సింహాద్రి.

మళ్ళీ అడమాటు—అడేపడేశం నిర్దాక్షిణ్యంగా
అతికూలంగా బలిఅయిన ఒక అమాయకుడి వేడి
రక్తంతో తడిసిన ఆమట్టమీదే—అడే చెట్టుమీద
మాటు. మాటులో సింహాద్రి సుబ్బరాజు కూర్చుని
వున్నాడు. క్రితంరాత్రి జరిగిన సంఘటనలు పడేసడే
సింహాద్రి కళ్లముందు తిరుగుతూన్నాయి...ఎందుకో
ఈగోజు మాట్లోవుంటే గుండెల్లో భయం భయంగా
వుంది సింహాద్రికి. ఏవో దృశ్యాలు కళ్లముందు ఆడు
తున్నాయి.

అడవంతా అంధకారంలో మునిగివుంది. ఇంకా
అప్పటికి వెన్నెల రాలేదు. ‘కేరు’మని భవనించే ఆ
అరణ్యంలో భయంకరమైన కటికి చీకటిలో ఏవో
భయానక దృశ్యాలు కనిపిస్తూన్నాయి. అడవి
దయ్యలు తలలు విరబోసుకుని కోలాహలంగా సవ్వడి
చేస్తూ ఘుల్లుఘుల్లుమని మాటుచుట్టూ నృత్యం చేస్తున్నట్లు
కనిపిస్తున్నది సింహాద్రి కళ్లముందు.

మళ్ళీ మాటులోకి ఎందుకువచ్చాడు తను—?
తను వేసుకున్న పథకం గతరాత్రితో తీరిపోయింది...
గ్రామస్థుల నమ్మకంకోసం వచ్చాడు. నిజంగా పులి
వచ్చినారాకపోయినా తనకేమీ అభ్యతరంలేదు.
ఎన్నడూ లేంది ఈ నా డెండు కో గుండెల్లో
భయం భయంగా వుంది—పీడకలలా వికృతదృశ్యాలు
కనిపిస్తూ తన్ను భయపెడుతున్నాయి. తను
గతరాత్రి పాపకార్యంచేశాడు. దానికి పరిహారంగా
వినాసుబామో చెట్టుఎక్కి తన్ను కొటు వేస్తే...?
రాజులు దయ్యమయి తనపీనులిపి చంపేస్తే...

సింహాద్రి ఊహలు మళ్లీ కట్టలు త్రెంచుకుని
ఎటో పోతున్నాయి. అర్ధంలేకుండా సన్నగిల్లి
పోతున్న ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని నిలుపుకుంటు
న్నాడు. సుబ్బరాజుమాత్రం విధిలేక కునికిపాట్లు
పడుతూ మోకాళ్లలో తలదూర్చి పడుకుని వున్నాడు.

ఒంటరిగా అడవిలో నిశాచరుడిలా నిద్రరాక
విపోగత స్మృతులు బాధిస్తోంటే అటాగే మేల్కొని
యోచనలో పడిపోయాడు సింహాద్రి.

క్రితంరాత్రి ఒక వ్యక్తిని నిలుపునా ప్రాణాలు
తీశాడు—ప్రాణాలు తియ్యడం తనకు కొత్తకాదు—
ఏమంత కష్టమైంది కాదు — తు సా కీ ‘క మా నా’
నొక్కితే చాలు...తను అమితంగా వాంఛించే దాని
కోసం తను ఏపని అయినా చెయ్యడానికి వెనుదియ్యడు,

ముఖ్యంగా ఒకనాడు తనలో కేగిన ప్రతీకారం, కక్ష, ఇప్పటికీ తీరాయి. నాగులు...నాగులు తనకు దక్కక పోయినా...వాడికోసం తపించి తపించి చావాలి...! అప్పుడు తన హృదయం తేలి కవ్వాలి...! అదే తను వాంఛించేది.

అప్పటికి అర్ధరాత్రయింది. గుట్టచాటును తప్పించు కుని వచ్చి, ఎండిపోయిన మోడుగుచెట్టుగుబురులో నుంచి కనిపించే చంద్రుడు మొరికి మొరికిగా, కాంతి విహీనంగా వెలుగుతూన్నాడు. ఆ గ్రుడ్డివెలుగులో సమీపంలోవున్న గుట్ట, పెద్దరాక్షసుడు అడ్డంగా పడు కుని నిద్రపోతూన్నట్టు కనిపిస్తోంది. గుబురుగావున్న చెట్లు తలలు విరబోసుకున్న అడవి దగ్గర కనిపి స్తున్నాయి. అంతలోనే దూరంగా యొక్కడనుంచో, "రాజాలా...!" అన్న కేక వినిపించింది. ఆ కేకతో అడ వంతా మారుమ్రోగింది. అదేపిలుపు ఎన్నో సార్లు దిక్కు దిక్కులుగా ప్రతిధ్వనించింది.

మాటులో కూర్చుని ఆలోచించే సింహాద్రి త్రుళ్ళి పడ్డాడు. ఒక్కసారిగా గుండెలు ఝల్లుమున్నాయి. శరీరం అంతా పొగ గ్రమ్మింది.

"—సుబ్బరాజు!"

నిద్రపోయే సుబ్బరాజును తట్టిలేపాడు సింహాద్రి. సుబ్బరాజు ఉలిక్కిపడి లేచాడు.

"మాడు—అటు విను ఆ కేక ఏమిటంటావు?"

ఆ కేక మళ్ళీ వినిపించింది. అది దగ్గరగా వస్తున్నట్టుంది!"...

సుబ్బరాజు గ్రహించాడు.

"పాపం...! నాగులు అనుకుంటా...! దానికి మతి చలించింది...వాడు పోవడంతోటే! మనస్సు వుండబట్టలేక ఇటు వచ్చివుంటుంది...!"

నిట్టూర్పు వదలాడు సుబ్బరాజు.

"మధ్యాన్నం చెరువులో పడబోతే తీసు కొచ్చారు కదూ?"

సింహాద్రి ప్రశ్నకు సుబ్బరాజు ఏమీ సమాధానం ఇవ్వలేదు. కనుకొలుకుల్లోకి వచ్చిన నీళ్ళను అద్దు కున్నాడు.

ఆ పిలుపు మరీ దగ్గరకు వస్తున్నట్టు వుంది. పరు గెత్తుతూన్నప్పుడు కాలి అందెల సవ్వడి స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది. సింహాద్రి తీణం యోచించాడు. అతనిలో

ఏమూలో అణగి మణగి దాగివున్న వాంఛ లేవో ఒక్క సారిగా విజృంభించాయి!...

"దిగి చూచి వస్తా!..." అన్నాడు సింహాద్రి.

సుబ్బరాజు తెల్లబోయాడు.

"ఎందుకూ?—"

"ఏమీలేదు. ఇంత అడవిలో ఒంటరిగా వచ్చింది పాపం...ఏమన్నా అయితే. సుబ్బరాజు వెంటనే సింహాద్రి ఉద్దేశ్యాన్ని కనిపెట్టి అసహ్యించు కున్నాడు.

"దిగితే ప్రమాదం! ఒకవేళ పులి వస్తే...?"

సింహాద్రి నవ్వాడు.

"పులి!—తుపాకీ వుండిగా...తీస్కేశతాను-!"

సుబ్బరాజు వారిస్తున్నా వినక, తుపాకీ భుజాన్న పెట్టుకుని చెట్టు దిగాడు సింహాద్రి.

మాటులో సుబ్బరాజు స్తబ్ధుడై వుండిపోయాడు తను మళ్ళీ తిరిగివచ్చేవరకు మాటులోనే కూర్చో మని చెప్పి పిలుపు వినవచ్చేవైపుకు నడచాడు సింహాద్రి. ఆ పిలుపుతో నిశ్శబ్దంగావున్న అడవంతా మ్రోగు తోంది. అటు యిటు రుగుగత్తినప్పుడు కాలి అందెల మోతతోపాటు, కాలిక్రింద సలిగే ఎండుటాకులు గల గలా చప్పుడు చేస్తూన్నాయి. ఆ పిలుపువచ్చే దిక్కుగా వెళ్లాడు సింహాద్రి—అనతిదూరంలో ఒక ఆకారం తల విరబోసుకుని, 'రాజాలా...' అని కేక వేసు కుంటూ పిచ్చిగా అటువైపుకి పరుగెత్తుతూన్నట్టు కనిపించింది సింహాద్రి అటువైపుకి వెళ్లి గట్టిగా పిలిచాడు. "నాగులు—!"

పరుగెత్తే నాగులు ఈ కేక వినిపించగానే త్రుళ్లి పడ్డట్టు ఆగిపోయింది.

"ఆగు...ఎక్కడికి...! యింత అడవిలో ఎందు కొచ్చావు?—"

సింహాద్రి పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లి అక్కడ ఆగాడు.

ఆ మసక వెన్నెల్లో, తల విరబోసుకుని శోకించే వనదేవతలా నిలబడివుంది నాగులు - మిస మిసలాడే పాలపాంసులాంటి యావనం పైకి చిమ్ముతోంది- ఇక్కడ ఈ సమయంలో ఒంటరిగా తనకి చిక్కడం అదృష్టమనుకున్నాడు- బాటవెంట పోతుంటే అనుకో కుండా తనమీద పూలవాస కురిసివట్టేంది సింహాద్రికి.

